

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
Leadership in The Digital Age of Educational Institution Administrators

นำโชค มั่นคง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email s65561802082@ssru.ac.th

เตือนใจ ดลประสิทธิ์

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email Tuanjai.da@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นพฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารเพื่อการส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้และการบริหารจัดการสถานศึกษา ในการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารควรมีการกำหนด นโยบายและส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณที่เอื้อต่อการดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการ ส่งเสริมภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งการสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงอันนำไปสู่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและ บุคลากรทางการศึกษาสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตลอดจนการทำงานเป็นเครือข่ายซึ่งการบริหาร การศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างองค์กรผลักดันให้มี การจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, ยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

Leadership in the digital age of educational institution administrators is the behavior of administrators that demonstrates knowledge, understanding, as well as the ability to learn and use technology by administrators to promote learning management and management. educational institution in educational administration in the digital age Executives should set policies and promote budgetary support that facilitates operations using information

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

technology. and promoting the leadership in technology of teachers and educational personnel. Including creating an educational institution culture that is conducive to change leading to the use of information and communication technology. and encourage teachers and educational personnel to create professional learning communities. Throughout working as a network, education administration in the digital age needs to create a collaborative network to exchange knowledge between organizations to push for effective education management.

Keywords: Leadership, Digital age, Educational institution administrators

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านวิทยาการของโลกในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้พลเมืองและพลโลกมีการติดต่อสัมพันธ์กันได้อย่างรวดเร็วอีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์นำเข้าสู่ยุคแห่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม การเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมความเป็นอยู่พลเมืองและพลโลกซึ่งต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมตลอดจนปัญหาในมิติต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลได้ถูกหลอมรวมเข้ากับวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน โดยสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล

ในการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัลนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลงโดยไม่เพียงแต่การให้ครูและบุคลากรปรับมุมมองที่มีต่อเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการศึกษาเท่านั้น การยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม หรือการเปลี่ยนแปลงในระดับบุคคล ก็มีความสำคัญที่ต้องได้รับการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมในการนำเทคโนโลยี มาใช้บูรณาการในการจัดการเรียนรู้ อย่างเชี่ยวชาญ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติของครูและบุคลากรทางการศึกษาแต่ละคนจนกลายเป็นวัฒนธรรมของสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงการยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรม ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงในระดับองค์การหรือระดับสถานศึกษาซึ่งการเปลี่ยนแปลงผ่านการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงใดไปใช้ในองค์การหรือสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาอาศัยกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ตลอดจนภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษา

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเล็งเห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล อันนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ยุคดิจิทัล บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับความหมายของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล ลักษณะของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล และแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบายในการบริหารสถานศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษาให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล

ความหมายของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำเทคโนโลยีการบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้และใช้ความสามารถของเทคโนโลยีในงานดำเนินงานตามภาระกิจต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ภูริรัตน์ สุกใส (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษา โดยผู้ที่มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

อดุลย์ วรรณะปะกะ (2566) กล่าวว่า ภาวะผู้นำดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหาร เพื่อนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการบริหารองค์การให้เจริญรุ่งเรือง สามารถเป็นแบบอย่างและแรงผลักดันให้คนในองค์การพัฒนาด้านเทคโนโลยีให้สามารถมีทักษะรู้เท่าทันเทคโนโลยีและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สามารถสรุปได้ว่าภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนความสามารถในการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหาร เพื่อการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์และเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้นำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

คุณลักษณะของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา

ราชูธ ปณญาวิชโร (2561) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีความสำคัญยิ่งต่อผู้บริหาร โดยมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ประกอบด้วย

1. ความรวดเร็วในการสื่อสารทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารตลอดจนการจัดเก็บ ความรู้ต่าง ๆ
2. การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือสถานที่ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้ และ เรียนรู้ได้ทุกที่ และทุกเวลา
3. การบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ โดยใช้ความสามารถทางเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อให้ทุกคนสามารถจัดเก็บและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง

โดยคุณลักษณะสำคัญข้างต้นนี้มีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของสถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ทั้งนี้ทัศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษานั้นยังเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างเหมาะสมเกิดความคุ้มค่าเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานของสถานศึกษา ซึ่งในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้นเป็นการบริหารโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาการบริหาร การจัดการเรียนรู้ และยังเป็นการพัฒนาผู้เรียนด้วยความทันสมัยทางการบริหารการศึกษา

วชิรพงศ์ พูลเกษร (2565) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลคือ คุณลักษณะที่มีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเนื่องจากผู้บริหารต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษา โดยต้องผ่านกระบวนการวางแผน การตัดสินใจ และการใช้ระบบสารสนเทศเป็นหลักสำคัญเพื่อขับเคลื่อนองค์การให้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์การ โดยมองสมาชิกขององค์การด้วยทัศนคติเชิงบวก ทั้งยังส่งเสริมให้สมาชิกมีความพยายามในการพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้น ที่สำคัญผู้บริหารควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะในด้านการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม และทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและการปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมของต่างประเทศ ทั้งยังต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากรในองค์การ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโดย การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ซึ่งบทบาทดังกล่าวนี้ถือเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่แสดงออกตามตำแหน่งหน้าที่ซึ่งสามารถกำหนดบทบาทและทิศทางขององค์การได้อย่างชัดเจน รวมถึงขยายวิสัยทัศน์ให้เป็นที่ยอมรับของบุคลากรภายในองค์การเพื่อให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตาม มีการให้กำลังใจกับทุกคน และสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

อดุลย์ วรรณปะกะ (2566) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล คือพฤติกรรมของบุคคลที่พยายามใช้อิทธิพลของคนหรือกลุ่มคน ชี้แนะ กระตุ้น ผลักดันให้ตนเองและบุคคลอื่นในองค์กร มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และเชื่อมโยงพร้อมทั้งสร้างนวัตกรรมและเพิ่มศักยภาพในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร เพื่อผลักดันให้เกิดโอกาสและความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

สามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารทั้งการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร และการจัดเก็บข้อมูลอย่างรวดเร็ว อีกทั้งความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารอย่างไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลา สถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้ และเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ตลอดจนการบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ โดยใช้ความสามารถทางเทคโนโลยีมาบูรณาการเพื่อให้ทุกคนสามารถจัดเก็บและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารสถานศึกษาผ่านกระบวนการวางแผน การตัดสินใจ และการใช้ระบบสารสนเทศเป็นหลักสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนองค์กรให้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร สามารถผลักดันให้ตนเองและบุคคลอื่นในองค์กร ให้มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์และเชื่อมโยงพร้อมทั้งการสร้างนวัตกรรมและเพิ่มศักยภาพเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายขององค์กร เกิดโอกาสและความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงการทำงานในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล

แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

Charikleia Orfanidou (2023) กล่าวว่า การเปลี่ยนอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันนั้น ส่งผลถึงการจัดการเรียนรู้ของครูและการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารด้วยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้และการบริหารสถานศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมวัฒนธรรมในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่แปลกใหม่เข้ามาช่วยพัฒนาระบบการบริหารและการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีขีดความสามารถที่สูงขึ้นและมีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรภายในสถานศึกษา

แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นการดำเนินการต่าง ๆ ตามภารกิจของสถานศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคลและบริหารงานทั่วไปโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นหลัก หรือให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการบริหาร เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เป็นประเด็นสำคัญ อีกทั้งผู้บริหารควรบริหารจัดการเพื่อส่งเสริม

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

สนับสนุนการจัดการเรียนรู้และยกระดับคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดย (ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยา รัตน์ เมธีวีรวงศ์, 2565) ได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ไว้ดังนี้

1. การบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยในการบริหารเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในสถานศึกษายุคดิจิทัล มีประเด็นสำคัญ 6 ประเด็น ประกอบด้วย 1) การกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนผู้บริหารสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณสำหรับเพื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการบริหารจัดการให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือด้านบวิชาการ ด้านงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและบริหารทั่วไป 2) การเสริมสร้างพัฒนาภาวะผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมไปถึงผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ 3) การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาไปสู่การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการบริหารจัดการและส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งนี้การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ผู้บริหาร ควรทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพราะเมื่อมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคนในสถานศึกษามีความเห็นและทำงานร่วมกัน มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันจะทำให้การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น 4) การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและเชื่อมโยงความรู้กับการทำงานตามภารกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทสภาพปัญหาและความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา สนับสนุนให้เป็นการเรียนรู้แบบทีม เพื่อก่อให้เกิดพลังในการเปลี่ยนแปลง และส่งเสริมการแบ่งปันความเชื่อและความเข้าใจเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ตระหนักถึงมุมมองของแต่ละคนและกลุ่มที่เห็นต่าง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนอย่างมีความหมาย 5) การจัดการความรู้ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกระตุ้นและส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเพื่อทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สามารถนำองค์กรสู่การเป็นผู้นำโดยพัฒนาความรู้และสร้างนวัตกรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคต การจัดการความรู้มีความสำคัญในการสร้างความรู้สึกร่วมของคนในสถานศึกษาทำให้คนในสถานศึกษาเกิดความภาคภูมิใจในการทำงานกระตุ้นการทำงานเป็นทีม ทำให้ความสำเร็จเป็นของทุกคน 6) การทำงานเป็นเครือข่ายการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างองค์กรผลักดันให้มีการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการทำงานร่วมกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง เป็นต้น เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนสามารถวางเป้าหมายของตนเอง ได้อย่างตรงจุดและพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่การทำงานและการศึกษาต่อ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

2. การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา ในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมีประเด็น 4 ประการประกอบด้วย 1) การยอมรับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลง ภารกิจที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษาคือ การเข้าใจแนวคิดและยอมรับเทคโนโลยีนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคล ระดับองค์กร ด้วยการยอมรับระดับบุคคลนี้มีการยอมรับที่ไม่เท่ากัน มีความแตกต่างกันในหลายมิติเช่น อายุ ภูมิหลัง หรือแม้แต่ความสนใจของแต่ละบุคคล และมีขั้นตอนของการเข้าใจที่แตกต่างกัน 2) การเข้าถึงเทคโนโลยีการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่สำคัญคือการทำที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งให้ครูใช้เทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าและพัฒนาความรู้ของตนและของนักเรียนไปพร้อมกันรวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา กำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งมีแผนงานที่ชัดเจน มีการวางโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวข้องกับสถานที่ อุปกรณ์และการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ 3) การเสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเองในเรื่องของ ICT และ นำ ICT มาเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของตนเองและของผู้เรียน ผู้บริหาร มีการจัดอบรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายโดยใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นตัวกลาง แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทของตน 4) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนของครูและ การศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการศึกษาค้นคว้าหรือเป็นเครื่องมือในการสืบค้นข้อมูล การติดต่อสื่อสารและการสร้างผลงานทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนมีการใช้สื่อเทคโนโลยีในการตอบโต้ระหว่างกัน

สามารถสรุปได้ว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาควบคู่กับการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษา โดยในการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในสถานศึกษาในยุคดิจิทัลผู้บริหารต้องมีการกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุน งบประมาณสำหรับเพื่อใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับการบริหารจัดการให้ครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา และมีการเสริมสร้างพัฒนาภาวะผู้นำโดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีการสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง อีกทั้งการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และมีการจัดการความรู้ในสถานศึกษา โดยกระตุ้นและส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดการความรู้ในสถานศึกษาเพื่อทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตลอดจนการทำงานเป็นเครือข่ายการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัล จำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อแลกเปลี่ยน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ความรู้ระหว่างองค์กรผลักดันให้มีการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการทำงานร่วมกับองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการ ผู้ปกครอง เป็นต้น เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนสามารถวางแผนเป้าหมายของตนเองได้อย่างตรงจุดและพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่การทำงานและการศึกษาต่อ นอกจากนี้ในการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับสถานศึกษายุคดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำให้เกิดการยอมรับเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลง ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร ทั้งยังสามารถส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนพร้อมทั้งให้ครูใช้เทคโนโลยีมาใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าและพัฒนาความรู้ของตนและของนักเรียน มีการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งมีแผนงานที่ชัดเจน ตลอดจนการเสริมสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เอกสารอ้างอิง

ทินกร เผ่ากันทะ และกัลยารัตน์ เมธีวีรวงศ์. (2565). แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 4(2), 37-45.

ภูริรัตน์ สุกใส. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรดิตถ์. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ราชูธ ภูณญาชิโร. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. ปรินญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

วชิรพงศ์ พูลเกษตร. (2565). แนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของผู้บริหารในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก อุดรดิตถ์. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อดุลย์ วรรณะปะกะ. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. ปรินญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Charikleia Orfanidou. (2023). Educational leadership in the age of digital transformation. Department of Molecular Biology and Genetics, Democritus University of Thrace.